

Consell Comarcal
del Baix Llobregat

CONSELL DE LES
DONES
DEL BAIX LLOBREGAT
POLÍTiques D'IGUALTAT DONES-HOMES

OCBL
Feminismes

INFORME SOBRE L'ACCÉS DE LES DONES A LA VIDA POLÍTICA (1)

Les dones a les candidatures de les eleccions
municipals 2023

Baix Llobregat, juliol 2023

Amb la col·laboració de:

XODEL
Xarxa d'Observatoris del
Desenvolupament Econòmic Local

XODEL
Xarxa d'Observatoris del
Desenvolupament Econòmic Local

Diputació
Barcelona

Índex de continguts

1. Introducció.....	4
2. Principals dades.....	5
3. Hipòtesis de treball.....	6
4. L'accés de les dones a la vida política	7
4.1. Composició de les llistes electorals	7
Proporció d'homes i dones en les candidatures a les eleccions locals del Baix Llobregat	7
Dones en les candidatures a les eleccions municipals i pes sobre el total de llistes presentades.	8
Variació del nombre de dones en les candidatures municipals.	9
Evolució del pes de les dones en les candidatures municipals segons grandària del municipi.	10
Pes de dones en les candidatures segons formacions polítiques.	11
Variació del pes de les dones en les candidatures segons formacions polítiques.....	11
4.2. Caps de llista	12
Proporció d'homes i dones caps de llista en les candidatures electorals.....	12
Proporció d'homes i dones caps de llista a les eleccions locals	13
Proporció de dones caps de llista en les candidatures a les eleccions locals d.....	14
Variació del nombre de dones que encapçalen les candidatures municipals	15
Pes de dones caps de llista en les candidatures segons formacions polítiques.	16
Variació del pes de les dones que encapçalen les candidatures segons formacions polítiques	17
4.3. Rotacions i repeticions en els caps de llista	18
Rotacions i repeticions en els caps de llista de les candidatures a les darreres eleccions locals.....	18
Repeticició dels caps de llista segons candidatures i sexe	19
Rotació dels caps de llista segons candidatures.....	19
4.4. Llistes cremallera	20
Distribució municipal de les llistes cremallera	21
Llistes cremallera segons candidatures	22
Llistes cremallera totals segons formacions polítiques i municipis.....	23
4.5. La representació de les dones en els llocs segurs	23
Composició dels cinc primers llocs de les candidatures	24
Percentatge de dones a cada lloc de la llista	24

Composició dels cinc primers llocs de les candidatures	25
Percentatge de dones segons la posició que ocupen a les llistes electorals de les seves formacions. Baix Llobregat, 2023.	26
4.6. La representació de les dones segons qui encapçala la llista.	26
Percentatge de dones en les candidatures segons sexe del cap de llista	27
Percentatge de llistes amb 3 dones i 2 homes en el primer tram de 5 candidats	28
Percentatge de llistes amb 2 dones i 3 homes en el primer tram de 5 candidats	28
5. Contrast d'hipòtesis i valoracions.....	29
6. Metodologia.....	31
7. Glossari de conceptes.....	32
8. Recomanacions bibliogràfiques.....	34

1. Introducció

De la representació descriptiva a la representació substantiva

Aconseguir la igualtat efectiva entre homes i dones és un principi jurídic reconegut en la nostra normativa. La LO 3/2007 per a la igualtat efectiva entre homes i dones fa incorporar a la LOREG (Llei orgànica que regula el règim electoral general) una sèrie d'articles i disposicions per tal de garantir una mínima representació descriptiva¹ de les dones en les eleccions. Amb aquesta finalitat, la Llei estableix que les llistes han d'estar formades per un mínim d'un 40% de persones d'un mateix sexe, de manera que aquest criteri s'ha de complir en cada tram de cinc persones, o el que és el mateix, que com a mínim dues persones en cada tram de cinc han de ser homes o dones.

El rerefons de la representació descriptiva en les eleccions és aconseguir una major massa crítica de dones en la vida política i així empènyer cap a l'assoliment de la igualtat efectiva entre homes i dones. Un major nombre de dones en llocs de representació política reforça tant el seu paper entre l'electorat com per a defensar els seus interessos: incrementant altaveus, afavorint i empenyent polítiques afavoridores de la igualtat.... (o altrament dit, caminar de la representació descriptiva a la representació substantiva).

L'Observatori Comarcal i el Consell de les Dones reediten l'informe d'accés de les dones a la vida política amb les dades de les darreres eleccions locals. A continuació es la primera part de l'informe corresponent a les eleccions de 2023: la participació de les dones en les candidatures de les eleccions locals. Aquesta primera part analitza la composició de les llistes electorals amb perspectiva de gènere centrant l'anàlisi en 8 hipòtesis de treball centrades en la composició total de les llistes electorals; l'encapçalament de les candidatures; composició de les candidatures segons formacions polítiques o grandària dels municipis. Aquest informe continua l'anàlisi realitzat en els informes d'accés de les dones a la participació política de les 4 anteriors eleccions locals (2007; 2011; 2015 i 2019).

¹ Es parla de representació descriptiva quan els representants (les candidatures) s'assemblen als representats (l'electorat). En aquest cas, el marc normatiu, persegueix, en un primer, terme assolir aquesta representació descriptiva.

2. Principals dades

El **48%** de les persones que es presenten en candidatures a les eleccions locals del Baix Llobregat són dones.

Des de 2007, el pes de les dones en les candidatures anava augmentant de manera progressiva, tot i amb això, encara no s'assoleixen percentatges equilibrats de representació. **No s'observa creixement en el pes de les dones en les candidatures respecte les eleccions de 2019.**

El **29%** de les candidatures a les eleccions locals de 2023 **estaven encapçalades per dones**, aquest percentatge és inferior al registrat en les eleccions de 2019.

Mentre el 35% dels homes que encapçalen les llistes en aquestes eleccions ja ho van fer en les de 2019, el percentatge de dones que repeteixen com a caps de llista és del 16% del total de les candidatures. També, el percentatge d'homes que repeteix com alcaldables creix, el de dones disminueix.

Les llistes cremallera

Per primera vegada, disminueix la presència de llistes cremallera a la comarca. No suposen més del 14% del total de les candidatures del Baix Llobregat. 4 formacions polítiques disminueixen en el nombre de llistes cremallera, 1 es manté i 1 creix. 2 formacions no presenten cap candidatura cremallera.

Les dones a llocs segurs?

El **70%** de les candidatures es componen per 2 dones i 3 homes en el primer tram. S'observa, però, un creixement del pes de les dones en el primer tram de les llistes electorals.

Cap formació política té més dones que homes encapçalant les candidatures. El lloc 4 és el més ocupat per dones en la majoria de les formacions polítiques.

Quan les dones encapçalen les candidatures.

Es pot afirmar que quan les dones encapçalen candidatures hi ha més dones en la candidatura i estan en llocs segurs. El diferencial home-dona segons si qui encapçala la llista és un home o una dona respecte a les anteriors eleccions creix respecte de les anteriors eleccions (3 punts percentuals més dones quan encapçala la llista una dona).

Les candidatures amb 3 dones i 2 homes en el primer tram de la llista són encapçalades majoritàriament per dones (72%). Les candidatures amb 2 dones i 3 homes, en canvi, són majoritàriament encapçalades per homes (77%).

3. Hipòtesis de treball

Per tal d'ordenar i estructurar la informació obtinguda de l'estudi de les candidatures a les eleccions locals al Baix Llobregat s'ha considerat 8 àmbits d'anàlisi i les subsegüents hipòtesis de treball.

1. **Composició llistes electorals**
 - La llei afavoreix la presència de les dones en les llistes electorals
 - En els primers llocs predominaran els homes
2. **Caps de llista**
 - Hi hauran més candidats que candidates alcaldables
 - La presència de dones en les llistes electorals augmenta quan una dona encapçala la llista. En canvi, quan és un home qui l'encapçala la presència de dones es veu reduïda.
3. **Repetició/rotació en les llistes**
 - Per les xarxes informals, per la tradició, per la inèrcia de la cultura paternalista...els homes repetiran més en les llistes que les dones.
 - Els caps de llista homes repetiran més que els caps de llista dones.
 - En cas de rotació, hi haurà un major percentatge de rotació home-home; dona-home que home-dona o dona-dona.
4. **Llistes cremallera**
 - La presència de les llistes cremallera hauria de ser cada cop més present en la política municipal.

Les llistes segons **formacions polítiques**

5. Llistes i partits de tradició socialdemòcrata o progressista
 - S'espera que la presència de les dones en aquestes llistes sigui major
 - També són els partits que es van acollir a les quotes voluntàries
6. Llistes i partits de tradició conservadora
 - S'espera que la presència de les dones en aquestes llistes sigui menor
7. Llistes i partits en noves formacions polítiques
 - S'espera que la presència de les dones en aquestes llistes sigui major

Les llistes segons **grandària dels municipis** (<20.000 habitants i >20.000 habitants)

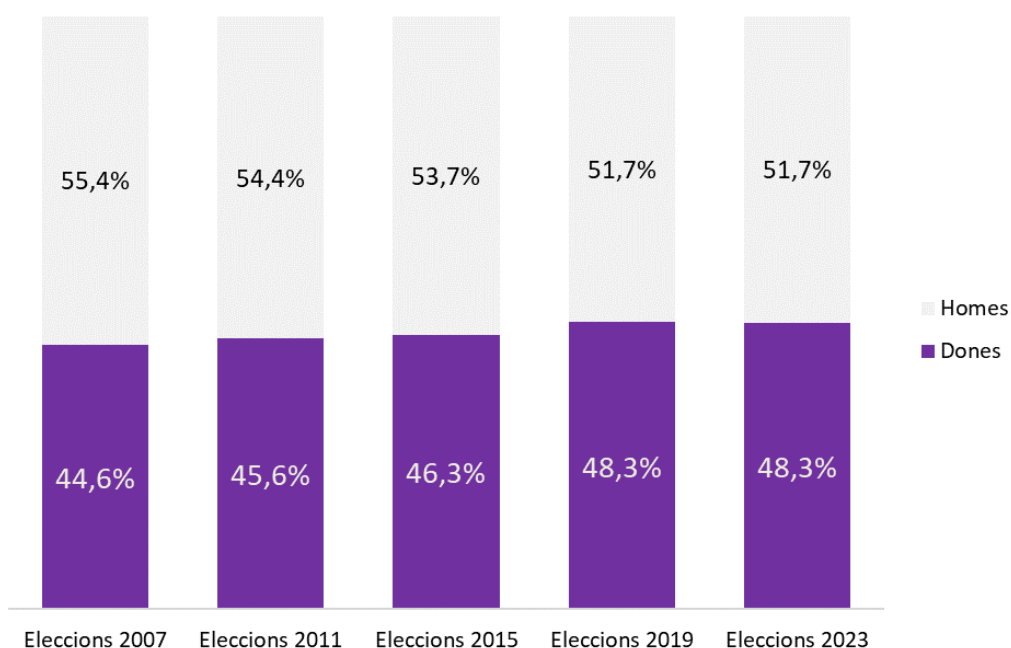
8. La grandària del municipi influeix, d'una banda, en la presència de dones en les llistes electorals, és a dir, es preveu que en els municipis grans hi haurà un major nombre de dones a les llistes. D'altra banda, la mida del municipi influeix en el nombre de caps de llista que cada formació política presenta als municipis, de manera que es preveu un menor nombre de llistes encapçalades per dones en els municipis grans.

4. L'accés de les dones a la vida política

4.1. Composició de les llistes electorals

El 48% de les persones que es presenten en candidatures a les eleccions locals del Baix Llobregat són dones. El pes de les dones en les candidatures es manté respecte de les anteriors eleccions.

Proporció d'homes i dones en les candidatures a les eleccions locals del Baix Llobregat

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

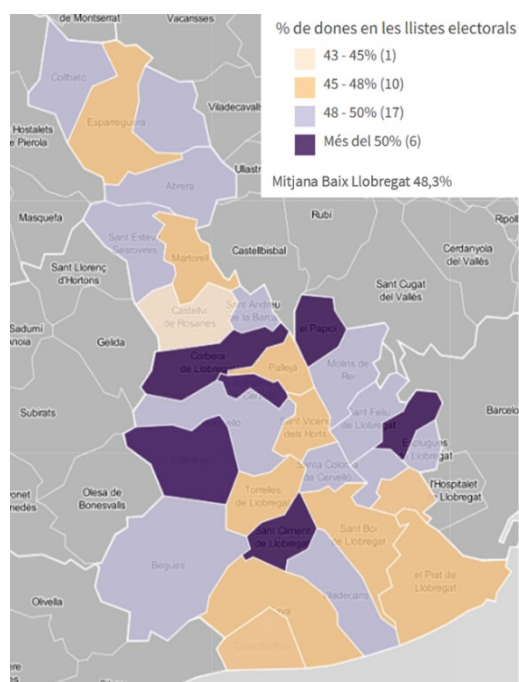
Tots els municipis de la comarca superen el 40% de les dones a les llistes de les diferents candidatures tal com exigeix la LOREG a partir de 2007. Amb tot i això, **només 6 municipis tenen un percentatge equilibrat o superior de dones en el conjunt de les candidatures que es presenten**. Corbera de Llobregat és el municipi on la presència de dones en les candidatures és major (53%) i Castellví de Rosanes on trobem la menor presència de dones (43%).

Respecte de les anteriors eleccions (2019), el nombre de dones en les candidatures municipals creix en un 2%, però respecte de les primeres eleccions d'aplicació de la llei, ha crescut en un 42%. 15 municipis de la comarca tenen menys dones a les candidatures respecte anteriors eleccions. Corbera de Llobregat, Sant Just Desvern i

Sant Boi de Llobregat són, en canvi, els municipis del Baix Llobregat on ha crescut més en nombre de dones presentades.

Dones en les candidatures a les eleccions municipals i pes sobre el total de llistes presentades.

Eleccions municipals 2023

	Dones	% sobre el total de llistes presentades
Corbera de Llobregat	90	52,9%
Papiol, el	23	52,3%
Sant Climent de Llobregat	28	50,9%
Sant Just Desvern	77	50,3%
Palma de Cervelló, la	22	50,0%
Vallirana	68	50,0%
Begues	45	49,5%
Sant Andreu de la Barca	83	49,4%
Sant Joan Despí	103	49,0%
Abrera	50	49,0%
Molins de Rei	72	49,0%
Olesa de Montserrat	72	49,0%
Viladecans	122	48,8%
Cervelló	38	48,7%
Santa Coloma de Cervelló	38	48,7%
Collbató	32	48,5%
Sant Feliu de Llobregat	112	48,5%
Sant Esteve Sesrovires	63	48,5%
Esplugues de Llobregat	101	48,1%
Castelldefels	144	48,0%
Cornellà de Llobregat	120	48,0%
Pallejà	65	47,8%
Sant Boi de Llobregat	131	47,6%
Martorell	70	47,6%
Sant Vicenç dels Horts	80	47,6%
Torrelles de Llobregat	24	47,1%
Prat de Llobregat, el	115	46,0%
Esparreguera	77	45,8%
Gavà	86	45,5%
Castellví de Rosanes	19	43,2%
BAIX LLOBREGAT	2.170	48,4%

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

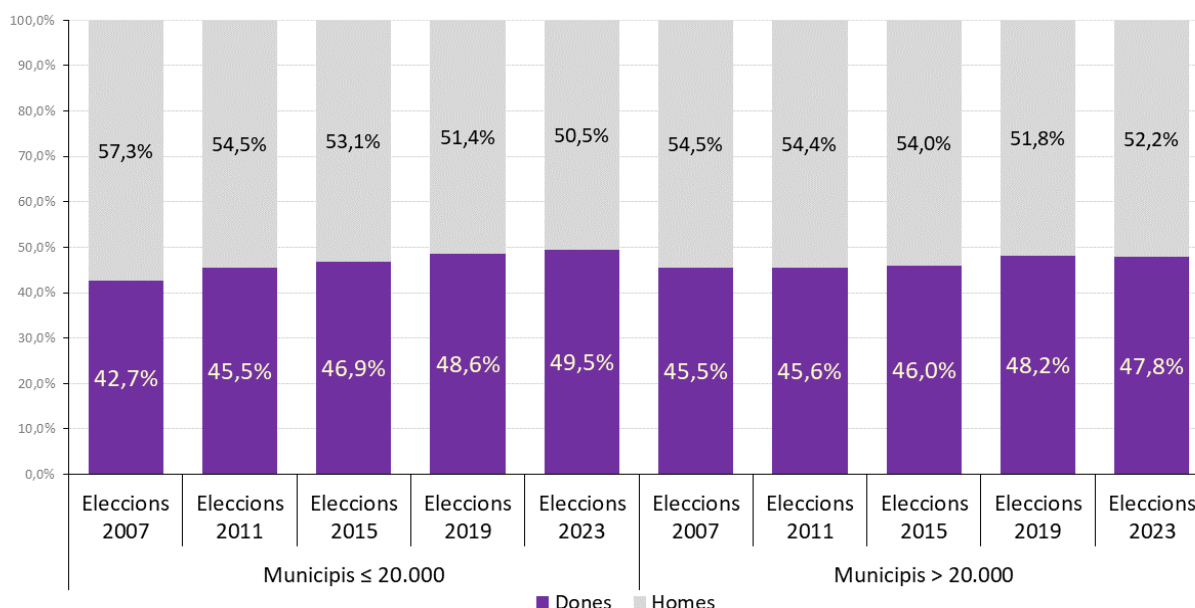
Variació del nombre de dones en les candidatures municipals. Ordre segons major creixement relatiu. Baix Llobregat i municipis. Eleccions municipals 2023, 2019 i 2007.

	Eleccions municipals 2023		Variació 2023-2019		Variació 2023-2007	
	Dones	% sobre el total de llistes presentades	Absoluta	Relativa	Absoluta	Relativa
Corbera de Llobregat	90	52,9%	32	55,2%	31	52,5%
Sant Just Desvern	77	50,3%	19	32,8%	29	60,4%
Sant Boi de Llobregat	131	47,6%	23	21,3%	67	104,7%
Collbató	32	48,5%	5	18,5%	15	88,2%
Sant Feliu de Llobregat	112	48,5%	17	17,9%	55	96,5%
Vallirana	68	50,0%	8	13,3%	21	44,7%
Sant Esteve Sesrovires	63	48,5%	7	12,5%	27	75,0%
Castellví de Rosanes	19	43,2%	2	11,8%	9	90,0%
Castelldefels	144	48,0%	14	10,8%	49	51,6%
Esplugues de Llobregat	101	48,1%	7	7,4%	19	23,2%
Sant Joan Despí	103	49,0%	7	7,3%	42	68,9%
Cornellà de Llobregat	120	48,0%	1	0,8%	53	79,1%
Papiol, el	23	52,3%	0	0,0%	3	15,0%
Sant Andreu de la Barca	83	49,4%	0	0,0%	27	48,2%
Sant Vicenç dels Horts	80	47,6%	0	0,0%	17	27,0%
BAIX LLOBREGAT	2.170	48,4%	-40	-1,8%	642	42,0%
Viladecans	122	48,8%	-3	-2,4%	42	52,5%
Martorell	70	47,6%	-2	-2,8%	7	11,1%
Sant Climent de Llobregat	28	50,9%	-1	-3,4%	7	33,3%
Pallejà	65	47,8%	-4	-5,8%	14	27,5%
Esparreguera	77	45,8%	-5	-6,1%	0	0,0%
Cervelló	38	48,7%	-7	-15,6%	14	58,3%
Abrera	50	49,0%	-10	-16,7%	4	8,7%
Gavà	86	45,5%	-18	-17,3%	30	53,6%
Olesa de Montserrat	72	49,0%	-16	-18,2%	5	7,5%
Santa Coloma de Cervelló	38	48,7%	-13	-25,5%	7	22,6%
Begues	45	49,5%	-16	-26,2%	11	32,4%
Prat de Llobregat, el	115	46,0%	-41	-26,3%	33	40,2%
Molins de Rei	72	49,0%	-26	-26,5%	14	24,1%
Palma de Cervelló, la	22	50,0%	-8	-26,7%	-3	-12,0%
Torrelles de Llobregat	24	47,1%	-12	-33,3%	-7	-22,6%

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Englobant els municipis segons grandària, **s'observa una major presència de dones en els municipis petits** (menors de 20.000 habitants) com també una evolució positiva constant des de 2007. En els **municipis de major població**, en canvi, observem una **menor presència de dones** (mentre els municipis petits registren més de 49% de dones en el total de candidatures, en els de major població, aquest pes no arriba al 48%) i una **disminució respecte de les anteriors eleccions** (en el 2019 les dones representaven el 48% del total de persones a les llistes).

Evolució del pes de les dones en les candidatures municipals segons grandària del municipi.

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Analitzant la presència de les dones a les candidatures de les eleccions municipals de 2023 **segons les diferents formacions polítiques** concurrents, s'observa una diferència de més de 8 punts percentuals entre la formació política amb major representació de dones (ERC-AM amb el 51,5% de dones) i menor (VOX amb el 42,8% de dones). Les formacions polítiques amb major representació d'homes en les llistes electorals (superant el 50%) són VOX, Junts i PP.

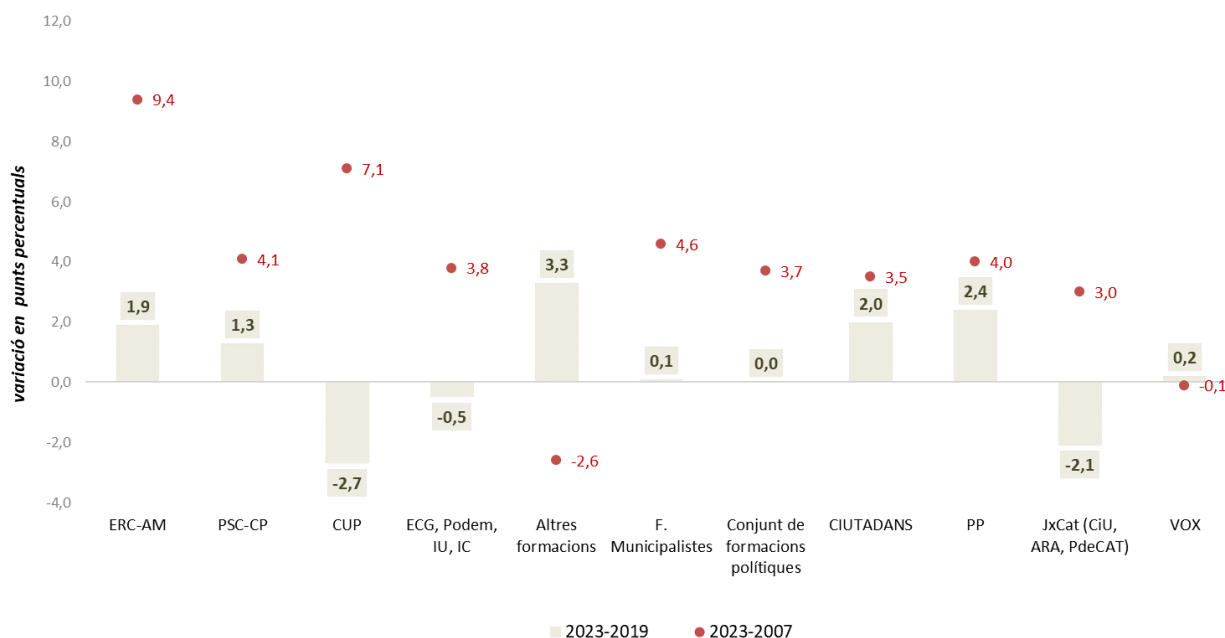
Respecte les anteriors eleccions municipals, 3 formacions polítiques disminueixen la presència de les dones en les seves candidatures (CUP, -3pp; Junts, -2 pp i En Comú Guanyem -Confluència, -0,5). Respecte a les primeres eleccions d'aplicació de la llei d'igualtat (2007) només VOX registra un descens del pes de les dones en les seves candidatures (-0,1pp). Esquerra Republicana de Catalunya és la formació política que registra un major creixement del pes de les dones en les seves candidatures (+9pp).

Pes de dones en les candidatures segons formacions polítiques. Baix Llobregat. Eleccions municipals 2007 – 2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntetes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Variació del pes de les dones en les candidatures segons formacions polítiques respecte les anteriors eleccions (2023-2019) i les primeres eleccions d'aplicació de la llei (2023-2007).

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntetes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 29/04/2019 i 26/04/2023).

4.2. Caps de llista

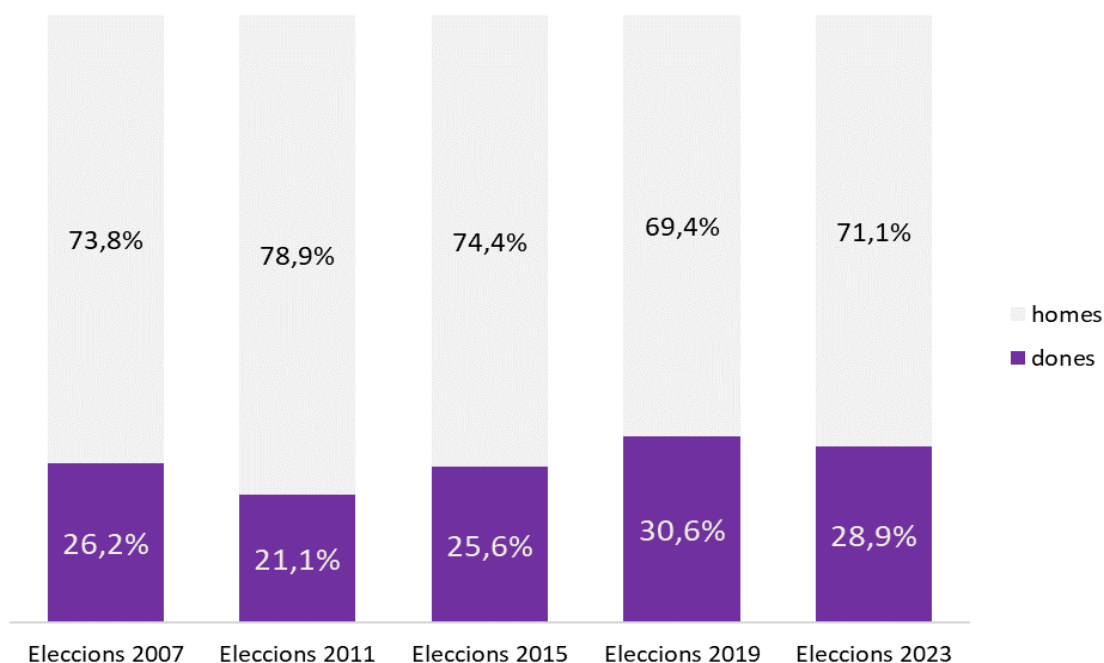
Més enllà de la composició de les llistes electorals i del percentatge de dones que les componen, resulta interessant analitzar qui encapçala les diferents llistes electorals.

El cap de llista d'una candidatura sol ser l'altaveu principal d'aquesta. La proporció de dones caps de llista a la comarca és un element visible de l'anomenada representació descriptiva.

Si la dona és cap de llista, s'espera una major representació femenina en les llistes que si és home. Alhora s'espera un efecte contagi si existeix una candidatura amb cap de llista dona.

El 29% de les candidatures a les eleccions locals de 2023 estaven encapçalades per dones, aquest percentatge és inferior a l'observat en les eleccions de 2019 (-1,7 punts percentuals) però superior a les anteriors (+8 punts respecte de 2011 o +3 punts respecte de 2015).

Proporció d'homes i dones caps de llista en les candidatures electorals del Baix Llobregat.

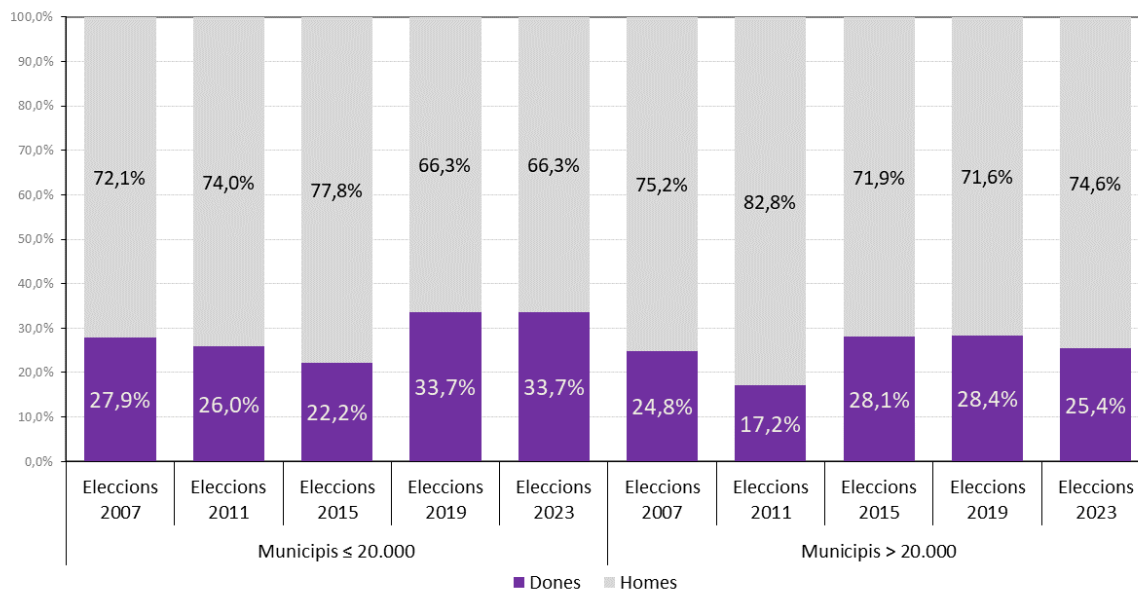

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

El percentatge de dones caps de llista és superior als municipis petits (33,7%) que als grans (25,4%). Aquesta dada manté la tendència observada en les eleccions de 2019 on,

per primera vegada des de 2007, el pes de les dones cap de llista en els municipis de menor grandària és major que en els municipis més poblats del Baix Llobregat.

Proporció d'homes i dones caps de llista a les eleccions locals del Baix Llobregat, segons grandària del municipi.

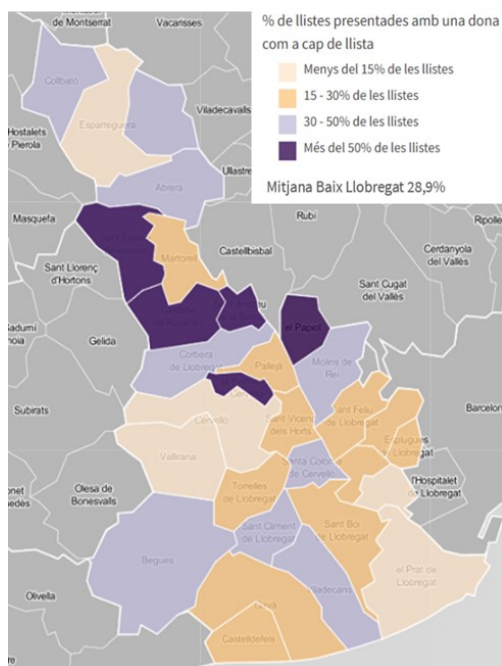

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

5 municipis tenen més o el mateix nombre de candidatures encapçalades per dones al Baix Llobregat: el Papiol, Sant Esteve Sesrovires; Sant Andreu de la Barca; Castellví de Rosanes i la Palma de Cervelló. Només 2 municipis no tenen cap candidatura encapçalada per dones (Cervelló i Esparreguera).

Proporció de dones caps de llista en les candidatures a les eleccions locals de 2023 del Baix Llobregat.

Eleccions municipals 2023

	Dones	% sobre el total de llistes presentades
Papiol, el	3	75,0%
Castellví de Rosanes	2	50,0%
Palma de Cervelló, la	2	50,0%
Sant Andreu de la Barca	4	50,0%
Sant Esteve Sesrovires	5	50,0%
Begues	3	42,9%
Molins de Rei	3	42,9%
Olesa de Montserrat	3	42,9%
Corbera de Llobregat	4	40,0%
Sant Climent de Llobregat	2	40,0%
Viladecans	4	40,0%
Abrera	2	33,3%
Collbató	2	33,3%
Santa Coloma de Cervelló	2	33,3%
Martorell	2	28,6%
Sant Boi de Llobregat	3	27,3%
Sant Feliu de Llobregat	3	27,3%
Torrelles de Llobregat	1	25,0%
Castelldefels	3	25,0%
Pallejà	2	25,0%
Sant Vicenç dels Horts	2	25,0%
Gavà	2	22,2%
Sant Just Desvern	2	22,2%
Esplugues de Llobregat	2	20,0%
Sant Joan Despí	2	20,0%
Vallirana	1	12,5%
Cornellà de Llobregat	1	10,0%
Prat de Llobregat, El	1	10,0%
Cervelló	0	0,0%
Esparreguera	0	0,0%
BAIX LLOBREGAT	68	28,9%

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

En el conjunt de candidatures del Baix Llobregat el nombre de dones que encapçalen les llistes ha baixat en un 5% respecte del 2019 i ha crescut un 43% respecte del 2007. Olesa de Montserrat, Torrelles de Llobregat i Martorell són els municipis on ha crescut més el nombre de dones que encapçalen llistes (+3). En canvi, Begues, Cornellà de Llobregat i Cervelló són els municipis on ha disminuït més el nombre de dones

candidates a l'alcaldia tant respecte 2019. 13 municipis dels 30 de la comarca han augmentat en nombre de candidatures encapçalades per dones respecte de les eleccions de 2007. Sant Esteve Sesrovires és el municipi que registra un major augment (5 candidatures més), seguit de Sant Andreu de la Barca (+4), Molins de Rei, Corbera de Llobregat, Viladecans, Sant Boi de Llobregat i Sant Feliu de Llobregat (amb 3 candidatures més).

Variació del nombre de dones que encapçalen les candidatures municipals. Ordre segons major pes en les darreres eleccions. Baix Llobregat i municipis. Eleccions municipals 2023, 2019 i 2007.

	Eleccions municipals 2023		Variació 2023-2019		Variació 2023-2007	
	Dones	% sobre el total de llistes presentades	Absoluta	Relativa	Absoluta	Relativa
Papiol, el	3	75,0%	1	50,0%	1	50,0%
Castellví de Rosanes	2	50,0%	0	0,0%	2	:
Palma de Cervelló, la	2	50,0%	0	0,0%	0	0,0%
Sant Andreu de la Barca	4	50,0%	-1	-20,0%	4	:
Sant Esteve Sesrovires	5	50,0%	2	66,7%	5	:
Begues	3	42,9%	-3	-50,0%	0	0,0%
Molins de Rei	3	42,9%	1	50,0%	3	:
Olesa de Montserrat	3	42,9%	3	:	0	0,0%
Corbera de Llobregat	4	40,0%	1	33,3%	3	300,0%
Sant Climent de Llobregat	2	40,0%	2	:	1	100,0%
Viladecans	4	40,0%	0	0,0%	3	300,0%
Abrera	2	33,3%	0	0,0%	-1	-33,3%
Collbató	2	33,3%	0	0,0%	1	100,0%
Santa Coloma de Cervelló	2	33,3%	-1	-33,3%	0	0,0%
BAIX LLOBREGAT	68	28,9%	-6	-8,1%	19	38,8%
Martorell	2	28,6%	2	:	1	100,0%
Sant Boi de Llobregat	3	27,3%	-2	-40,0%	3	:
Sant Feliu de Llobregat	3	27,3%	0	0,0%	3	:
Torrelles de Llobregat	1	25,0%	0	0,0%	-3	-75,0%
Castelldefels	3	25,0%	-2	-40,0%	0	0,0%
Pallejà	2	25,0%	-1	-33,3%	1	100,0%
Sant Vicenç dels Horts	2	25,0%	0	0,0%	-2	-50,0%
Gavà	2	22,2%	-1	-33,3%	1	100,0%
Sant Just Desvern	2	22,2%	1	100,0%	-1	-33,3%
Esplugues de Llobregat	2	20,0%	-2	-50,0%	0	0,0%
Sant Joan Despí	2	20,0%	1	100,0%	0	0,0%
Vallirana	1	12,5%	-1	-50,0%	1	:
Cornellà de Llobregat	1	10,0%	-2	-66,7%	-2	-66,7%
Prat de Llobregat, El	1	10,0%	-1	-50,0%	-1	-50,0%
Cervelló	0	0,0%	-2	-100,0%	-1	-100,0%
Esparreguera	0	0,0%	-1	-100,0%	-3	-100,0%

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Cap formació política té el mateix nombre d'homes i dones caps de llista a la comarca. El Partit Popular és la formació política amb major presència de dones encapçalant les seves candidatures (48% del total). En Comú Guanyem-confluència (42%) i el PSC (39%) són les altres formacions amb major presència de dones caps de llista. Les formacions municipalistes, Ciutadans i VOX són les formacions amb menys dones que encapçalen llistes (6% , 12% i 17% respectivament).

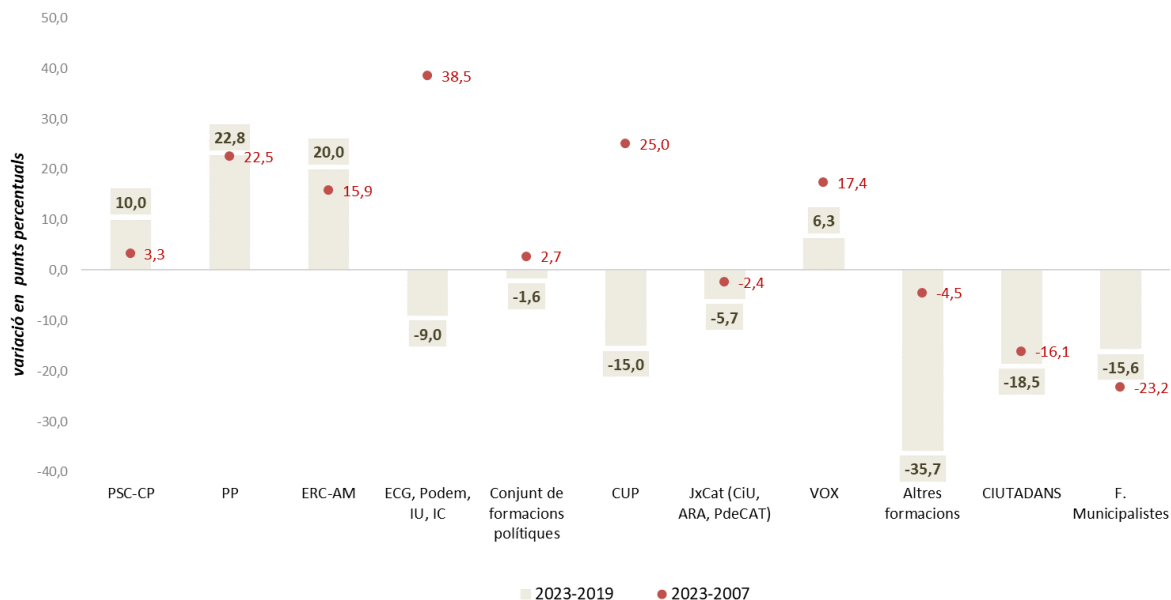
Només en 4 formacions polítiques creix el pes de dones alcaldables, en **5 formacions polítiques el pes de les dones alcaldables ha disminuït respecte de les eleccions de 2019** (Ciutadans, -19pp; formacions municipalistes, -16; CUP, -15pp; En comú guanyem, -5 i Junts -4pp). Respecte de les eleccions de 2007, tres formacions polítiques creixen en més de 20 punts la presència de dones que encapçalen les candidatures (En comú guanyem, +42pp; CUP, +25pp i PP, +25pp). Ciutadans i les formacions municipalistes són les que registren un major descens de dones caps de llista.

Pes de dones caps de llista en les candidatures segons formacions polítiques. Baix Llobregat. Eleccions municipals 2007 – 2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Junttes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Variació del pes de les dones que encapçalen les candidatures segons formacions polítiques respecte les anteriors eleccions (2023-2019) i les primeres eleccions d'aplicació de la llei (2023-2007).

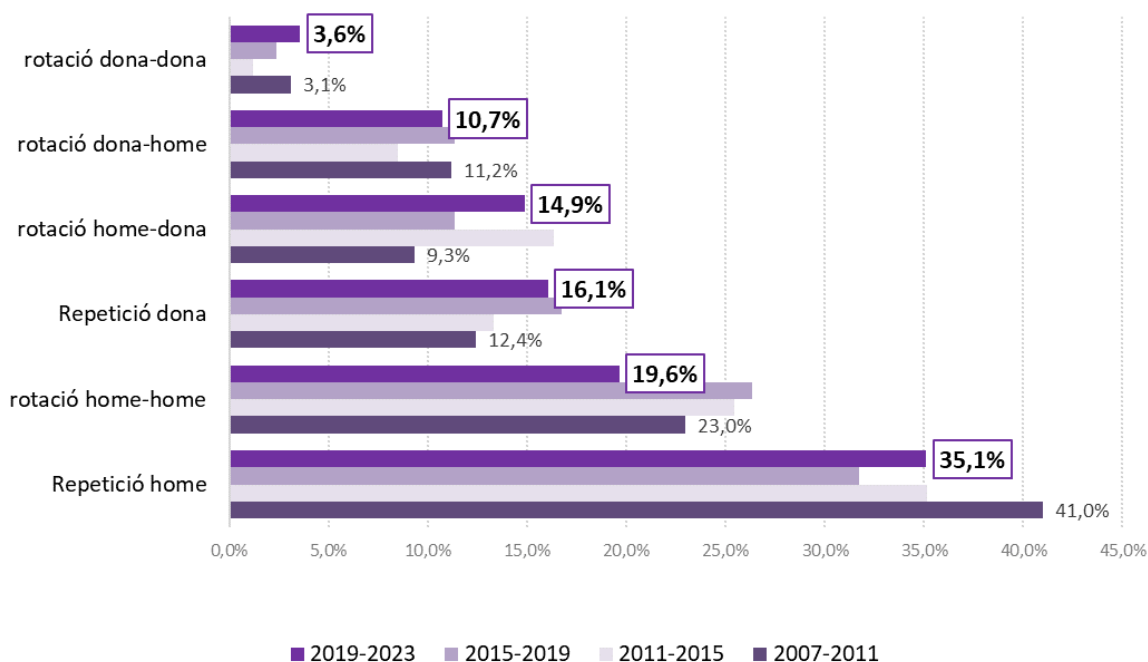
Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

4.3. Rotacions i repeticions en els caps de llista

Un altre element a considerar en l'accés i representació de les dones en les eleccions locals és la rotació i repetició dels caps de llista. Es considera que un representant amb major permanència tindrà una major visibilització i incidència polítiques. La permanència masculina és superior a la femenina, tal com remarca Rocío Martínez Sampere "las mujeres caducamos como los yogures, estamos un mandato pero luego ya nos vamos"².

Com es pot observar, mentre el 35% dels homes que encapçalen les llistes en aquestes eleccions ja ho van fer en el 2019, el percentatge de dones que repeteixen com a caps de llista és del 16%. Creix el percentatge d'homes caps de llista que repeteixen (3 punts percentuals més respecte de les anteriors eleccions) i disminueix lleugerament el de dones caps de llista (-1pp). La rotació home-home és la que més baixa respecte de 2019.

Rotacions i repeticions en els caps de llista de les candidatures a les darreres eleccions locals.

Font: OCBL a partir de les dades de les Junttes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

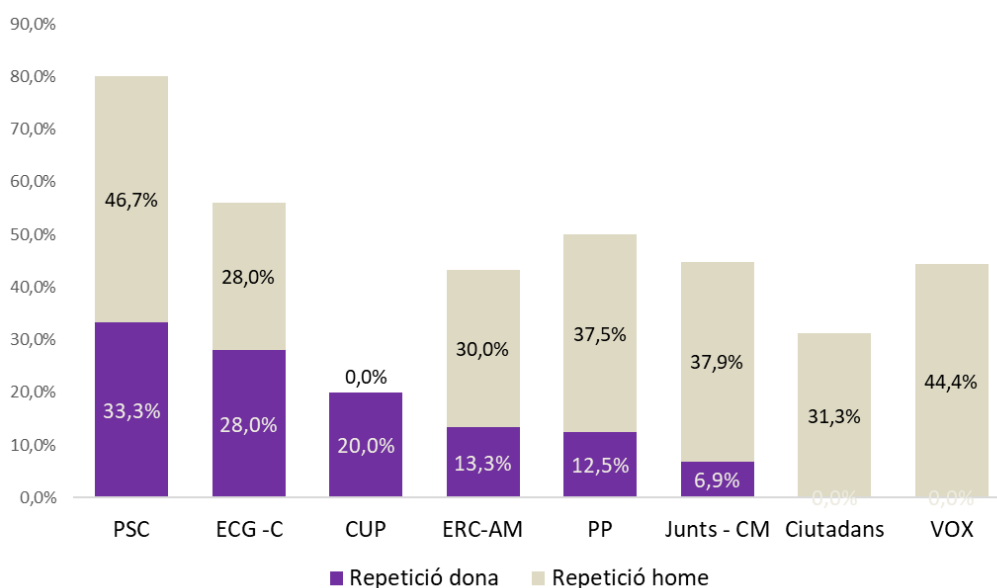
Per formacions polítiques, el PSC continua sent la que presenta una proporció major de candidatures on les dones caps de llista repeteixen (33% del total de les seves candidatures). Vox i Ciutadans són les formacions que no tenen cap candidatura on una

dona cap de llista repeteixi. PSC i Vox són les formacions que tenen major proporció d'homes caps de llista que repeteixen.

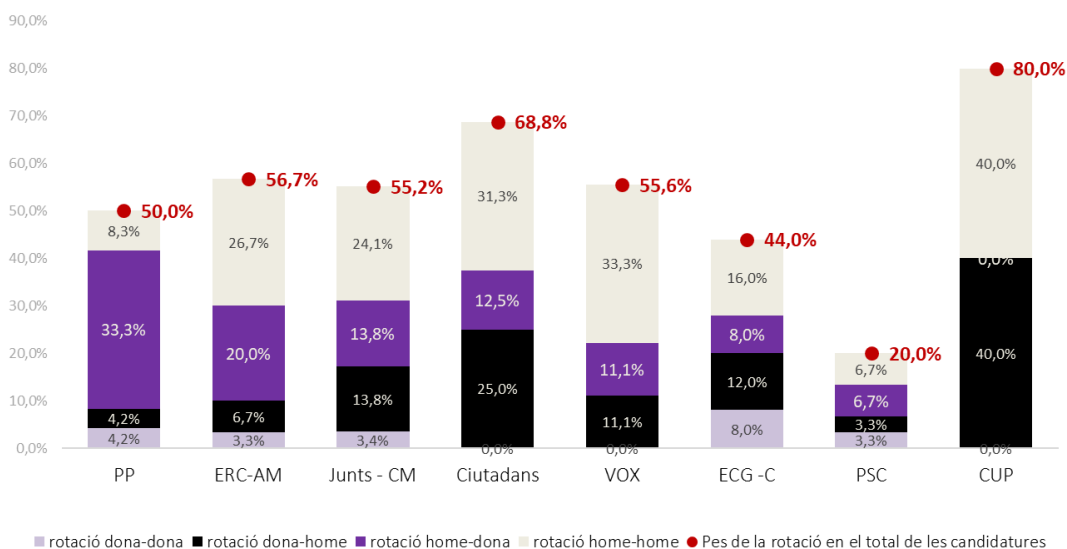
El Partit Popular ha estat la formació política on la rotació d'homes caps de llista a dones ha estat més present (33% del total de les seves candidatures municipals al Baix Llobregat), seguida d'Esquerra Republicana de Catalunya (20%). La CUP i Ciutadans són les formacions amb major proporció de rotació caps llista dones a homes (40 i 25% respectivament del total de les seves candidatures municipals al Baix Llobregat).

Repetició dels caps de llista segons candidatures i sexe. Eleccions locals. Baix Llobregat 2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

Rotació dels caps de llista segons candidatures. Eleccions locals. Baix Llobregat 2023.

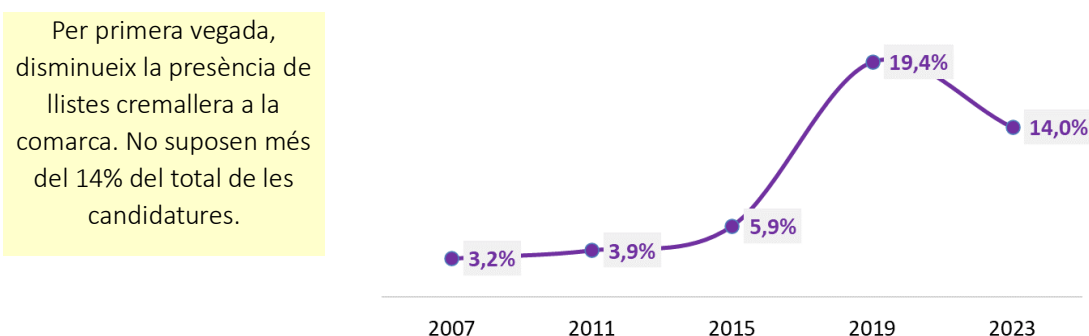

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

4.4. Llistes cremallera

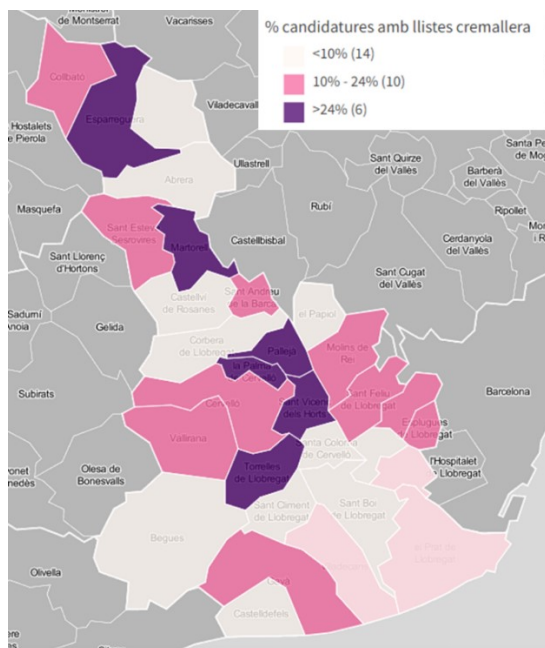
Una possibilitat per a reduir la masculinització de les llistes electorals són les llistes cremallera on homes i dones se succeeixen alternativament. A major nombre de llistes cremalleres, major presència de dones hi haurà en els futurs consistoris. A la vegada, s'espera un efecte contagi en les llistes cremallera, en municipis on es presentin llistes cremallera hi haurà una major presència de dones en les candidatures.

Evolució de les llistes cremallera en les eleccions locals Baix Llobregat.

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Distribució municipal de les llistes cremallera en les eleccions locals de 2023.

Les llistes cremallera encara són testimonials en el conjunt de municipis de la comarca.

En la majoria dels municipis de la comarca (24), la presència de les llistes cremallera no superen el 25% del total de les seves candidatures.

Només 3 municipis del Baix Llobregat compten amb més del 40% de les candidatures amb llista cremallera: Sant Vicenç dels Horts (50% del total); Torrelles de Llobregat (50%) i Martorell (43%).

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

Distribució municipal de les llistes cremallera en les eleccions locals 2023; 2019 i 2007.

	Eleccions municipals 2023		2019		2007	
	Llistes cremallera	% sobre el total de llistes presentades	Llistes cremallera	% sobre el total de llistes presentades	Llistes cremallera	% sobre el total de llistes presentades
Sant Vicenç dels Horts	4	50,0%	2	25,0%	0	0,0%
Torrelles de Llobregat	2	50,0%	2	33,3%	0	0,0%
Martorell	3	42,9%	1	14,3%	0	0,0%
Esparreguera	2	25,0%	1	12,5%	1	12,5%
Pallejà	2	25,0%	1	12,5%	0	0,0%
Palma de Cervelló, la	1	25,0%	0	0,0%	0	0,0%
Gavà	2	22,2%	3	27,3%	0	0,0%
Sant Just Desvern	2	22,2%	3	42,9%	0	0,0%
Esplugues de Llobregat	2	20,0%	1	11,1%	0	0,0%
Sant Esteve Sesrovires	2	20,0%	2	22,2%	0	0,0%
Sant Feliu de Llobregat	2	18,2%	1	11,1%	1	16,7%
Cervelló	1	16,7%	2	28,6%	1	25,0%
Collbató	1	16,7%	0	0,0%	0	0,0%
Molins de Rei	1	14,3%	2	20,0%	0	0,0%
BAIX LLOBREGAT	33	14,0%	47	19,4%	6	3,2%
Sant Andreu de la Barca	1	12,5%	2	25,0%	0	0,0%
Vallirana	1	12,5%	4	57,1%	0	0,0%
Cornellà de Llobregat	1	10,0%	0	0,0%	0	0,0%
Prat de Llobregat, el	1	10,0%	3	23,1%	0	0,0%
Viladecans	1	10,0%	0	0,0%	0	0,0%
Sant Boi de Llobregat	1	9,1%	1	11,1%	0	0,0%
Abrera	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Begues	0	0,0%	5	50,0%	0	0,0%
Castelldefels	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Castellví de Rosanes	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Corbera de Llobregat	0	0,0%	1	14,3%	1	14,3%
Olesa de Montserrat	0	0,0%	2	22,2%	0	0,0%
Papiol, el	0	0,0%	2	50,0%	0	0,0%
Sant Climent de Llobregat	0	0,0%	3	50,0%	0	0,0%
Sant Joan Despí	0	0,0%	3	33,3%	1	16,7%
Santa Coloma de Cervelló	0	0,0%	0	0,0%	1	20,0%

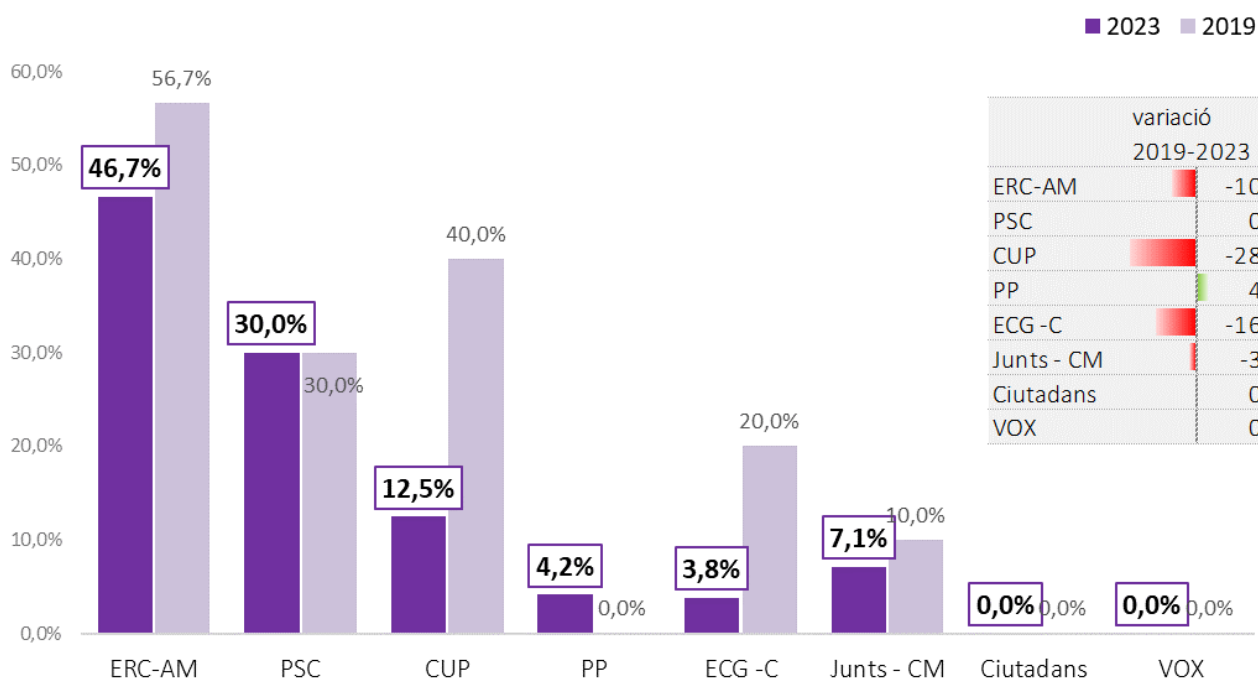
Font: OCBL a partir de les dades de les Juntetes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Gairebé totes les formacions han disminuït les llistes cremallera que han presentat respecte de les eleccions locals de 2019. En aquestes eleccions, ERC és la formació

política que més llistes cremallera ha presentat en les eleccions locals al Baix Llobregat (47% del total de candidatures) seguida del PSC (30%) i la CUP (13%). Cap candidatura de Ciutadans o VOX ha estat de llista cremallera.

El PP ha augmentat el pes de les llistes cremallera en les seves candidatures (+4 punts percentuals); la CUP (-28pp) i en Comú Podem- Confluència (-16pp) han estat, en canvi, les formacions polítiques que han disminuït més en llistes cremallera a la comarca.

Llistes cremallera segons candidatures. Eleccions locals. Baix Llobregat 2019-2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 29/04/2019 i 26/04/2023).

Llistes cremallera totals segons formacions polítiques i municipis. Baix Llobregat 2023.

Cervelló	Junts-CM
Collbató	ERC-AM
Cornellà de Llobregat	CUP
Esparreguera	PSC; ERC-AM
Esplugues de Llobregat	PSC; ERC-AM
Gavà	ERC-AM; Valents
Martorell	PSC; ERC-AM; Junts-CM
Molins de Rei	PSC
Pallejà	ERC-AM; Partit de desenvolupament de Fontpineda
Palma de Cervelló, la	ERC-AM
Prat de Llobregat, El	PSC
Sant Andreu de la Barca	ERC-AM
Sant Boi de Llobregat	ERC-AM
Sant Esteve Sesrovires	ERC-AM; Units per Sanes
Sant Feliu de Llobregat	ERC-AM; Tercera edad en acción
Sant Just Desvern	PSC; Ara pacte local
Sant Vicenç dels Horts	ECG -C; ERC-AM; PP; PSC
Torrelles de Llobregat	PSC; ERC-AM
Vallirana	PSC
Viladecans	ERC-AM

Font: OCBL a partir de les dades de les Junttes electorals de Zona, publicades al BOPB (29/04/2019 i 26/04/2023).

4.5. La representació de les dones en els llocs segurs

Si les llistes cremallera són una bona eina per a reduir la masculinització dels consistoris, garantir la presència de les dones en els llocs segurs (aquells que tenen una major possibilitat d'accés als consistoris) també.

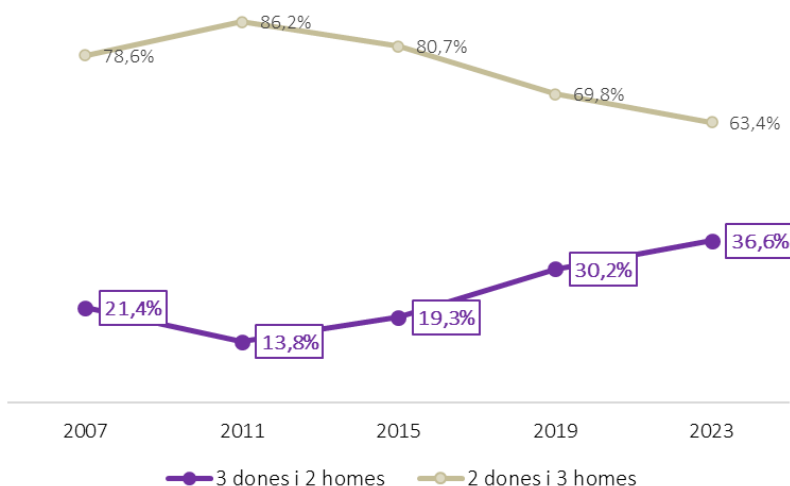
La LOREG obliga la presència mínima del 40% de les dones en els trams de 5 de les llistes electorals. A continuació, s'estudiarà com es componen els 5 primers llocs de les candidatures en aquestes eleccions locals.

El 70% de les candidatures es componen per 2 dones i 3 homes en el primer tram de les candidatures, aquest percentatge ha disminuït respecte de les anteriors eleccions locals, és a dir, ha crescut el pes de les dones en el primer tram de les llistes electorals.

El lloc que ocupen les dones en les llistes electorals reflecteix el compliment estricte de la llei, en cada tram de 5 de la llista cap sexe pot superar el 60% de presència, i les

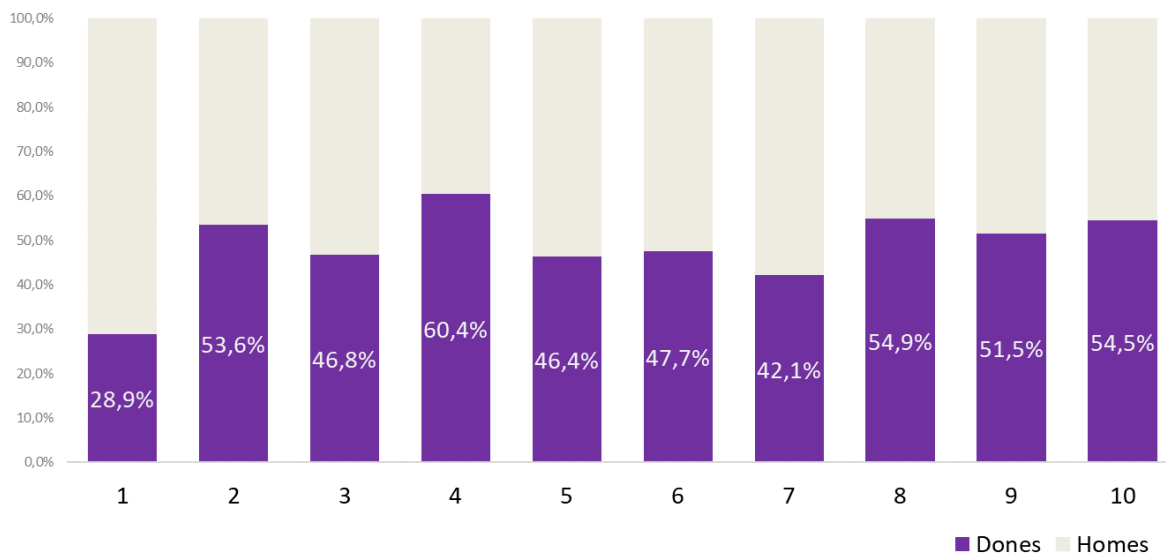
desigualtats encara són evidents, la presència més gran de dones es concentren en els llocs 10 i 4 de la llista.

Composició dels cinc primers llocs de les candidatures en les eleccions locals.

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 28/04/2015, 29/04/2019 i 26/04/2023).

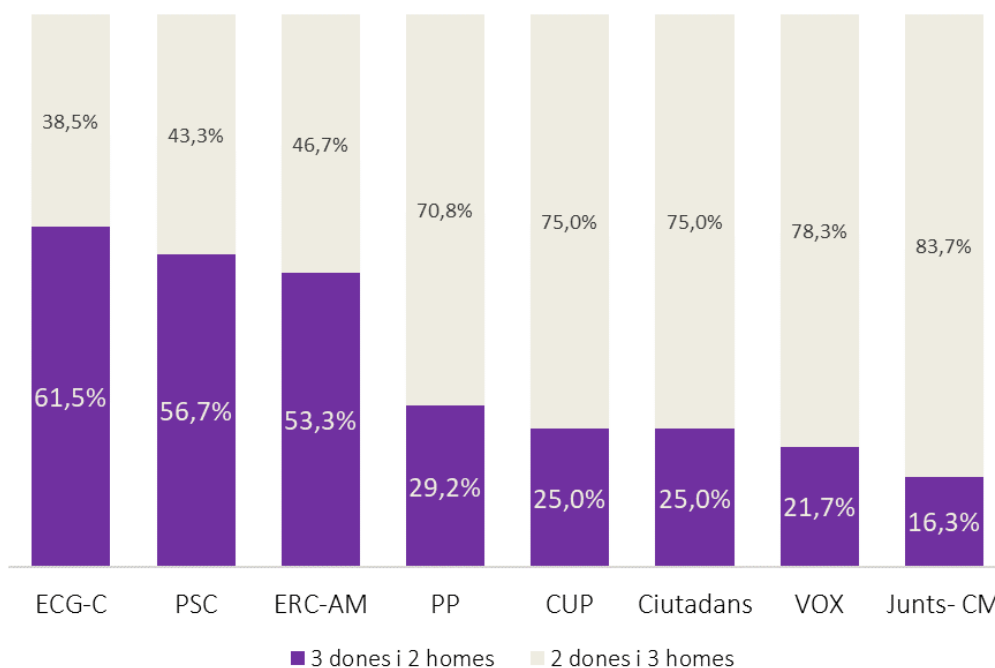
Percentatge de dones a cada lloc de la llista. Mitjana de totes les candidatures i tots els municipis. Baix Llobregat 2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

Per formacions polítiques, aquelles candidatures relacionades amb En Comú Guanyem són les que presenten un major percentatge de candidatures amb 3 dones i 2 homes en el primer tram de les llistes (62% del total de les seves candidatures). Les altres formacions amb major presència de dones en el primer tram de la llista són PSC (57%) i Esquerra Republicana (53%). Junts és la formació política amb menor percentatge de candidatures amb 3 dones i 2 homes (16%) seguit de VOX (22%), Ciutadans i CUP (25%).

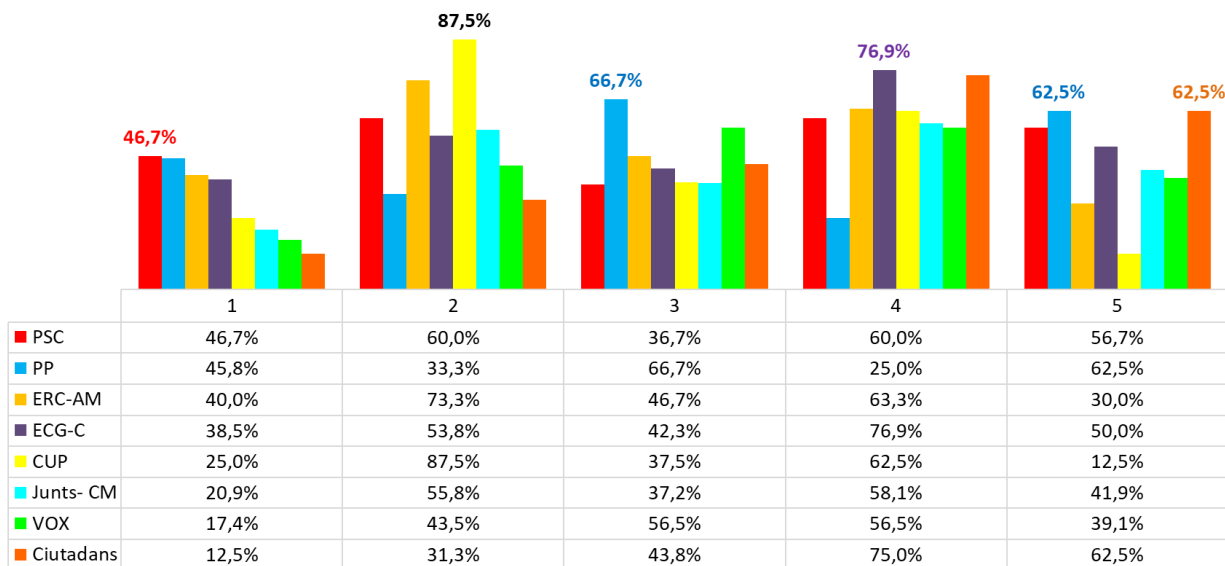
Composició dels cinc primers llocs de les candidatures en les eleccions locals segons formació política.

Font: OCBL a partir de les dades de les Juntetes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

Cap formació política té més dones que homes encapçalant la llista en aquestes eleccions, en canvi, 5 formacions polítiques tenen més dones que homes en el segon lloc de la llista: Així, el 88% de les persones que ocupen el segon lloc són dones a la CUP; el 73% a ERC; 56% a Junts i 54% a en comú podem. **En la majoria de les formacions polítiques el lloc més ocupat per dones és el número 4 de la llista** (només el PP té més homes que dones en el quart lloc de la llista). Per a més detall podeu consultar el següent gràfic:

Percentatge de dones segons la posició que ocupen a les llistes electorals de les seves formacions. Baix Llobregat, 2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

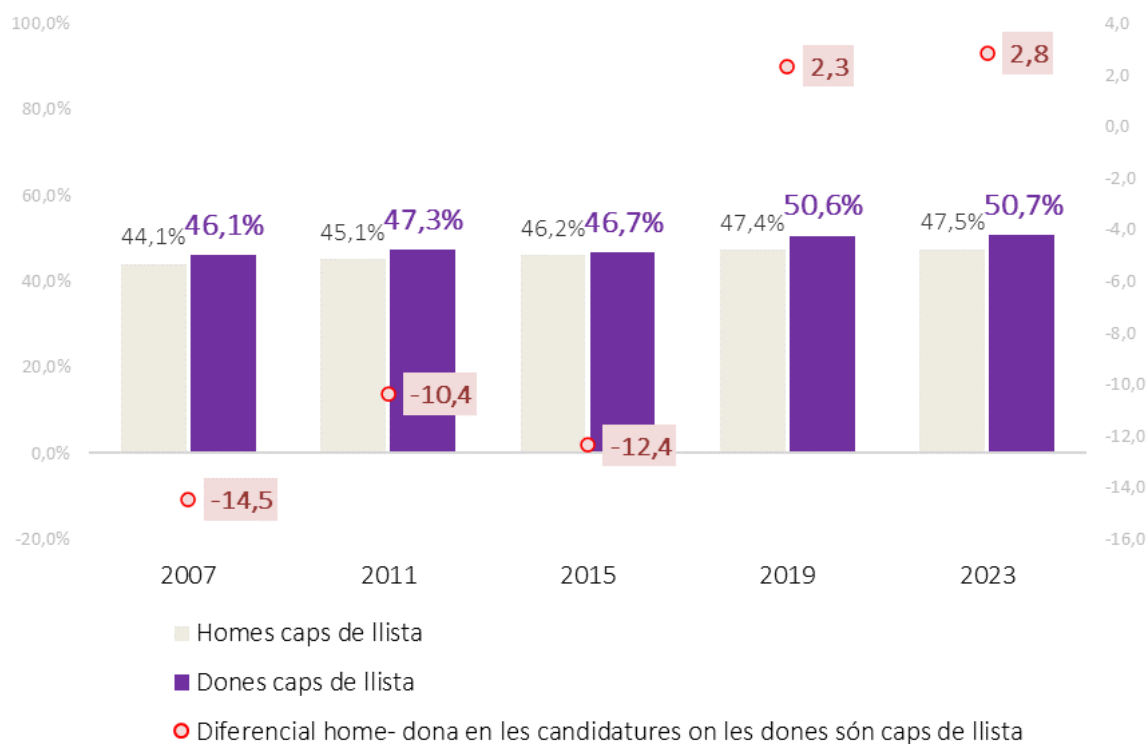
4.6. La representació de les dones segons qui encapçala la llista.

Completant l'anàlisi anterior s'ha volgut analitzar com influeix, en la composició de la llista, qui encapçala la llista electoral.

Com es pot observar en el següent gràfic, en les candidatures encapçalades per dones el percentatge de dones en les candidatures és major. Tant en les eleccions de 2019 com en les de 2023, en les candidatures encapçalades per dones, més de la meitat de la seva composició són dones. En aquestes eleccions municipals **el 51% dels membres de les candidatures encapçalades per dones eren dones.**

A més, si es compara respecte anteriors eleccions, en aquests comicis, el diferencial ha augmentat.

Percentatge de dones en les candidatures segons sexe del cap de llista.
Evolució del diferencial en les candidatures encapçalades per dones.

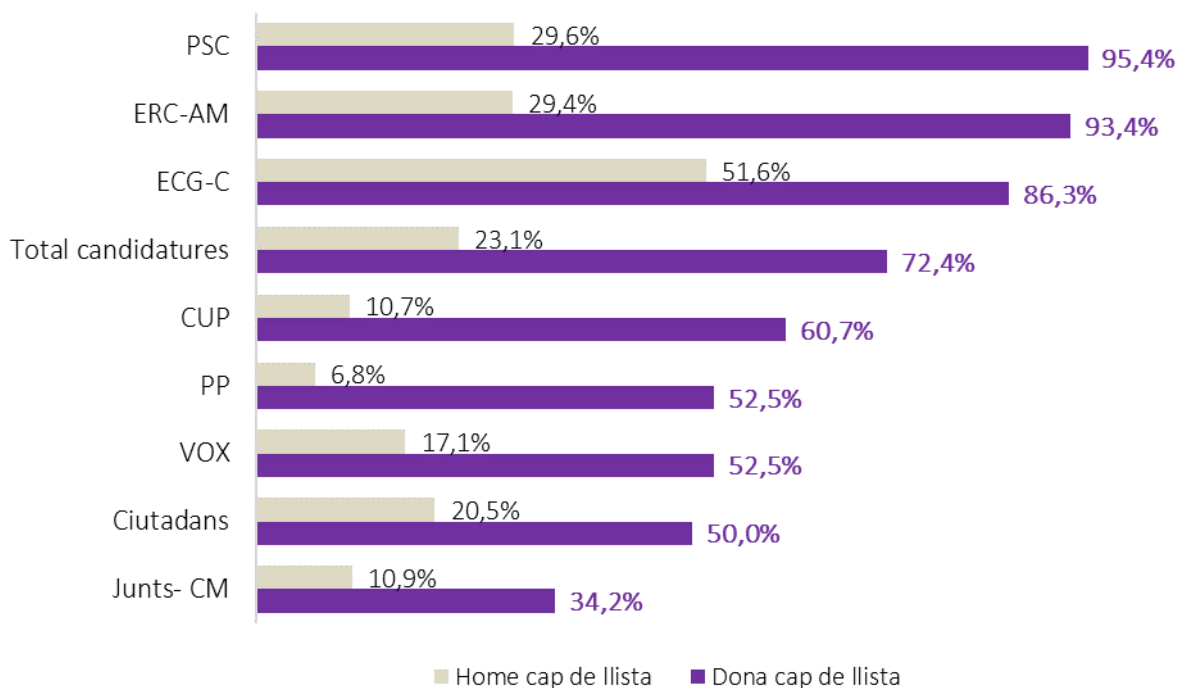
Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (01/05/2007, 26/04/2011, 28/04/2015, 29/4/2019 i 26/04/2023).

Si es mira de manera global els 2 següents gràfics (percentatge de candidatures amb 3 dones i 2 homes i percentatge de candidatures amb 2 dones i 3 homes segons formacions polítiques) ja s'observa una gran diferència segons qui encapçala la candidatura és home o dona.

Les candidatures amb 3 dones i 2 homes en el primer tram de la llista són encapçalades majoritàriament per dones (72%). Per formacions polítiques, són les candidatures del PSC (95%), d'ERC (93%) i d'En Comú, Guanyem Podem (86%) les que tenen un predomini clar de les dones en aquelles llistes que estan encapçalades per dones.

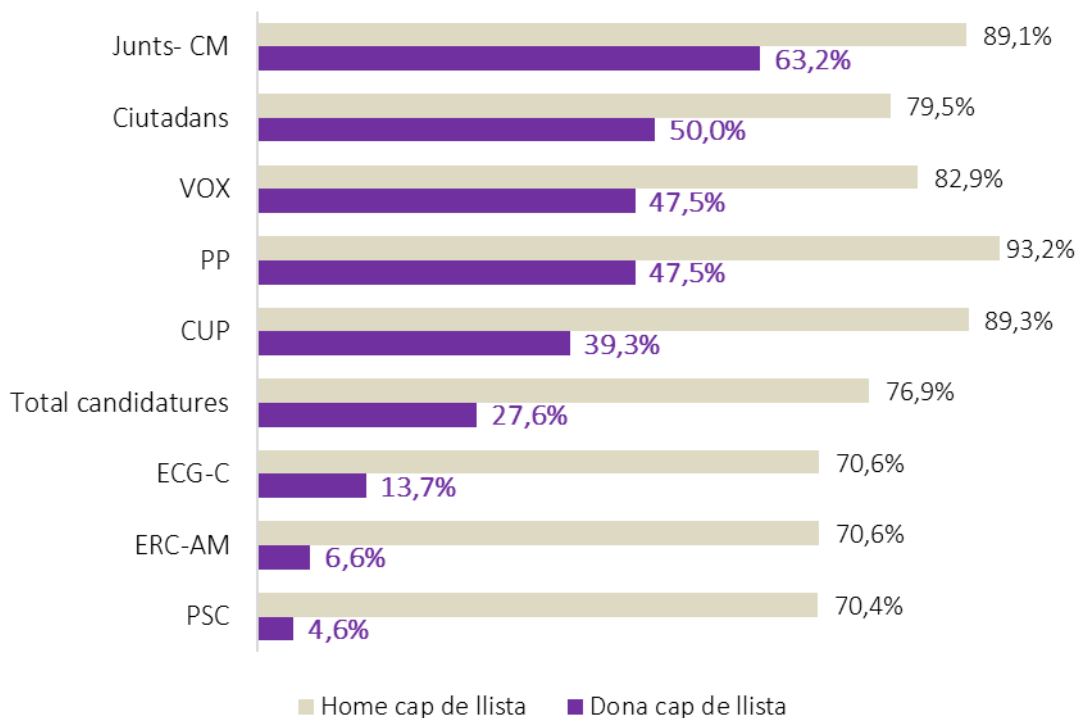
En canvi, **les candidatures amb 2 dones i 3 homes en el primer tram de la llista són majoritàriament encapçalades per homes (77% del total).** Junts (63%), Ciutadans (50%) i VOX (48%) són les formacions polítiques amb major presència de candidatures encapçalades per dones que tenen més homes que dones en el primer tram de la llista.

Percentatge de llistes amb 3 dones i 2 homes en el primer tram de 5 candidats segons el sexe de la persona que encapçala la llista electoral. Baix Llobregat, 2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

Percentatge de llistes amb 2 dones i 3 homes en el primer tram de 5 candidats segons el sexe de la persona que encapçala la llista electoral. Baix Llobregat, 2023.

Font: OCBL a partir de les dades de les Junes electorals de Zona, publicades al BOPB (26/04/2023).

5. Contrast d'hipòtesis i valoracions

HIPÒTESIS	CONTRAST
D1. Composició de llistes electorals.	
H1. La llei afavoreix la presència de les dones en les llistes electorals	La llei d'igualtat garanteix un mínim del 40% de dones. En el 2023 la presència de dones és la mateixa a la de les anteriors eleccions locals. El percentatge dones (48,3%) no supera el 50%.
D2. Caps de llista	
H2. Amb tot i això, en els primers llocs de les llistes predominaran els homes	Els homes encapçalen més les llistes electorals que les dones (71% del total de les candidatures). Ha augmentat el percentatge d'homes com caps de llista.
H3. La presència de dones en la candidatura serà major si qui encapçala la llista és una dona.	Hi ha més dones en les candidatures encapçalades per dones que en les d'homes, respecte a les anteriors eleccions, el diferencial creix, situant-se en més de 3 punts.
D3. Repetició/rotació en les llistes electorals.	
H4. Els caps de llista homes repetiran més que els caps de llista dones.	El 35% de les candidatures van repetir el cap de llista home, el 16% de les candidatures van repetir el cap de llista dona.
H5. En cas de rotació, hi haurà un major percentatge de rotació home-home; dona-home que home-dona o dona-dona.	El percentatge més gran de rotació dels caps de llista es concentren en les rotacions home-home (en un 20% del total de candidatures). Les rotacions menys freqüents són les de dona-dona (4%).
D4. Llistes cremallera	
H6. La consolidació de la llei d'igualtat amb la subseqüent creixent presència de dones en la llistes electorals, hauria d'empènyer cap a altres eines d'igualtat com ara les llistes cremallera.	Des de 2007 el pes de les llistes cremallera anava augmentant de manera progressiva fins aquestes eleccions, on disminueix el pes de les llistes cremallera. El 14% de les candidatures en aquestes eleccions es presenten com llistes cremallera (en les

eleccions de 2019 aquest percentatge era del 19%).

D5. Formacions polítiques

H7. Les formacions polítiques que amb anterioritat han adaptat quotes voluntàries seran les que més presència de dones tindran en les llistes electorals.

Les formacions polítiques PSC, ERC i ECG són les que presenten més dones en el primer tram de la llista, més dones caps de llista i més dones en les candidatures.

H8. La tradició conservadora o progressista podrà influir en la major o menor presència de dones.

Les formacions ubicades a la dreta de l'eix són les que tenen menys dones en les candidatures, no tenen llista cremallera (en cap municipi) i són els que tenen menys incidència en les candidatures quan aquestes estan encapçalades per dones.

Alhora, les formacions amb més llistes cremallera són ERC; PSC i la CUP. Les formacions amb més dones a les candidatures són ERC; PSC i la CUP i les formacions amb més dones caps de llista són PSC; PP i ERC.

D6. Dimensió municipal

H9. En els municipis de major grandària hi haurà major presència de dones en les llistes.

En aquestes eleccions es manté l'anterior tendència i és en els municipis petits on hi ha una major presència de dones en les candidatures.

H10. En els municipis de menor grandària hi haurà més incentius perquè els homes se situïn en els primers llocs de la candidatura.

En aquestes eleccions es manté l'anterior tendència i és en els municipis petits on hi ha una major presència de dones que encapçalen les candidatures.

6. Metodologia

Font de dades: Totes les dades utilitzades en el present informe s'han extret de les llistes electorals publicades per les Juntes electorals de zona a través del Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB). Les dades referents als comicis de 2007 es poden trobar al BOPB publicat l'1 de maig de 2007; les de 2011 al BOPB de 26 d'abril de 2011, les de 2015 al BOPB de 27 d'abril de 2015; les de 2019 al BOPB de 29 d'abril de 2019 i les de 2023 al BOPB el 26 d'abril de 2023.

Formacions
polítiques.
Agrupacions.
Detall.

PSC	Candidatures de PSC (o marques municipals aprovades per PSC)
ECG	Candidatures relacionades amb les formacions d'En Comú Guanyem, Podem o Sí es Pot. Per a l'anàlisi temporal comparat s'inclou a ICV, EUiA.
CUP	Candidatures de CUP (o marques municipals aprovades per la CUP)
ERC	Candidatures d'ERC (o marques municipals aprovades per ERC)
JxCat	Candidatures de Junts per Catalunya que es presenten als municipis. Candidatures del PDeCAT i Ara Pacte Local. Per a l'anàlisi comparat temporal es consideren les candidatures de CIU.
PP	Candidatures de PP (o marques municipals aprovades pel PP)
Ciutadans	Candidatures de Ciutadans (o marques municipals aprovades per C's)
VOX	Candidatures de VOX (o marques municipals aprovades per VOX). Per a l'anàlisi temporal es consideren les candidatures de Plataforma per Catalunya.
Formacions municipalistes	Totes aquelles candidatures exclusives dels municipis.
Altres formacions	Altres formacions que no són d'àmbit municipal propi i que no poden ser agrupades en les anteriors formacions llistades.

L'agrupació de municipis segons grandària ha establert el llindar dels 20 mil habitants.

Municipis de 20.000 o menys habitants

Abrera
Begues
Castellví de Rosanes
Cervelló
Collbató
Corbera de Llobregat
Pallejà
Palma de Cervelló, la
Papiol, el
Sant Climent de Llobregat
Sant Esteve Sesrovires
Sant Just Desvern
Santa Coloma de Cervelló
Torrelles de Llobregat
Vallirana

Municipis de més de 20.000 habitants

Castelldefels
Cornellà de Llobregat
Esparreguera
Esplugues de Llobregat
Gavà
Martorell
Molins de Rei
Olesa de Montserrat
Prat de Llobregat, el
Sant Andreu de la Barca
Sant Boi de Llobregat
Sant Feliu de Llobregat
Sant Joan Despí
Sant Vicenç dels Horts
Viladecans

7. Glossari de conceptes

Igualtat efectiva:

El ple reconeixement de la igualtat formal davant la llei, tot i haver comportat, sens dubte, un pas decisiu, ha resultat insuficient. La violència de gènere, la discriminació salarial, la discriminació en les pensions de viduitat, el fet que hi hagi més desocupació femenina, l'encara escassa presència de les dones en llocs de responsabilitat política, social, cultural i econòmica, o els problemes de conciliació entre la vida personal, laboral i familiar, demostren que la igualtat plena, efectiva, entre dones i homes, avui encara és una tasca pendent que necessita nous instruments jurídics. És necessària, efectivament, una acció normativa dirigida a combatre totes les manifestacions encara subsistents de discriminació, directa o indirecta, per raó de sexe, i a promoure la igualtat real entre dones i homes, amb remoció dels obstacles i estereotips socials que impedeixen assolir-la. Aquesta exigència deriva del nostre ordenament constitucional i integra un dret genuí de les dones, però alhora és un element d'enriquiment de la mateixa societat espanyola, que ha de contribuir al desenvolupament econòmic i a l'augment de l'ocupació.

Aplicació de la igualtat efectiva a la LOREG. S'estableix que les candidatures han d'estar formades per un mínim d'un 40% de persones d'un mateix sexe, de manera que aquest criteri s'ha de complir en cada tram de cinc persones, o el que és el mateix, que com a mínim 2 persones en cada tram de 5 han de ser homes o dones.

Font: Extracte de l'Exposició de motius de la LO 3/2007.

Representació descriptiva:

Es parla de representació descriptiva quan els representants (les candidatures) s'assemblen als representats (electors). La LO 3/2007 i la modificació subsegüent de la LOREG, persegueix en un primer terme, aconseguir aquesta representació descriptiva.

Font: cerclegerrymandering.cat, Sílvia Claveria.

Representació substantiva:

És la congruència entre l'acció dels representants i els interessos dels representats. El que la literatura de gènere ha traduït com que les dones representants tendiran a tenir més en compte els interessos de les dones que els que ho fan homes representants.

Font: cerclegerrymandering.cat, Sílvia Claveria.

Representació simbòlica:

Es relaciona amb la idea de fins a quin punt els representats se senten efectivament representats (és a dir, el valor simbòlic que juguen els representants en relació als representats).

Font: cerclegerrymandering.cat, Sílvia Claveria.

Junta Electoral de Zona:

Organismes locals independents que representen a l'administració electoral encarregats de vetllar per la legalitat en tots els processos electorals. S'encarreguen de proclamar les candidatures, distribuir els espais gratuïts de propaganda electoral, controlar la veracitat dels sondeigs i enquestes, realitzar l'escrutini general i proclamar els candidats electes.

Font: portalelectoral.es

Llistes cremallera:

Alternança d'homes i dones en les llistes electorals de principi a fi.

Enllaços normativa electoral:

LOREG, ART 44bis per tal d'aconseguir la igualtat entre homes i dones

(adaptació de la Llei Orgànica de Règim Electoral General a l'aprovació de la Lleu per a la igualtat efectiva entre homes i dones)

http://www.juntaelectoralcentral.es/portal/page/portal/JuntaElectoralCentral/Ley%20Org%C3%A1nica%20del%20R%C3%A9gimen%20Electoral%20General?_piref53_9636063_53_9634063_9634063.next_page=/jec/ContenidoLeyRegimenElectoral&idContenido=49496&idLeyJunta=1&idLeyModificacion=19

http://www.juntaelectoralcentral.es/jelect/normativa/LOREG_08-09-2011.pdf

8. Recomanacions bibliogràfiques

Observatori de la Igualtat de Gènere (OIG), Generalitat de Catalunya. **Participació i poder de les dones als municipis de Catalunya.**

L'Observatori de la Igualtat de Gènere de la Generalitat de Catalunya facilita un portal de dades de la participació política local de les dones a Catalunya. L'anàlisi recull les dades disponibles des de la primera convocatòria electoral als municipis, l'any 1979, un cop recuperada la democràcia, i fins les darreres eleccions municipals a Espanya, l'any 2019 i, per tant, reflecteix la configuració dels actuals consistoris i administracions locals catalanes. Les principals fonts d'informació han estat el Portal de Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya i el Muncat i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), tot i que pel que fa al creuament de les dades de càrrecs electes amb la informació pressupostària de l'any 2019 dels ajuntaments catalans, s'ha realitzat una exploració ad hoc. La voluntat és mantenir actualitzat aquest Portal en compliment del Pla Estratègic de Polítiques d'Igualtat de Gènere 2019-2022 de l'Institut Català de les Dones.

Aquest projecte ha estat elaborat per Iniciativa Barcelona Open Data (IBOD) per encàrrec de l'Institut Català de les Dones.

https://dones.gencat.cat/ca/ambits/Observatori-de-la-Igualtat-de-Genere/empoderament/dones_politica/

Hernández, Cristina (2022). **Sexo, mentiras y vídeos en Twitter. Article publicat a El diario** el 26 de setembre de 2022.

Article que reflexiona entorn els principals reptes de la igualtat real de les dones en la participació política. Defensa que la paritat garanteix la participació però no el lideratge polític de les dones.

Realitza, també, un breu recorregut per les darreres discriminacions de polítiques en actiu i reclama una acció conjunta de tots els demòcrates en l'atac a les polítiques pel fet de ser dones.

https://www.eldiario.es/opinion/zona-critica/sexo-mentiras-videos-twitter_129_9571014.html

Carozzi, Felipe; Gago, Andrés (2023) **Who promotes gender-sensitive policies?** *Journal of Economic Behavior & Organization*. Volume 206, February 2023, Pages 371-405.

Carozzi i Gago testen la hipòtesi que el gènere del representant local determina més que la ideologia política l'aplicació de determinades polítiques públiques encaminades a afavorir polítiques de conciliació de la vida professional i personal. L'evidència però, els fa rebutjar la seva hipòtesi i afirmen que és el tipus de formació política el que determina la implementació de polítiques públiques afavoridores de la conciliació.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0167268122004425>

Santana, Andrés; Coller, Xavier y Aguilar, Susana (2015). **«Las parlamentarias regionales en España: masa crítica, experiencia parlamentaria e influencia política».** *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 149: 111-130.

Aquest treball analitza l'evolució de la proporció de dones en els parlaments regionals espanyols per a veure de quina manera un cop arribat a la representació del 30% de parlamentàries, aquest llinar es supera o es disminueix. Es contrasten 2 hipòtesis: (1) l'experiència parlamentària redueix les diferències de gènere alhora d'aconseguir un escó i (2) les dones són relegades a llocs d'escassa influència en els legislatius.

<http://dx.doi.org/10.5477/cis/reis.149.111>

Matthews, Neil. **Candidate selection in Northern Ireland: A cold house for women?**
London School of Economics and Political Science

Article que analitza perquè les quotes i la normativa que empeny a incrementar la participació de les dones a Irlanda del Nord no ha estat exitosa. La principal raó: la cultura política interna de cada una de les formacions polítiques.

http://blogs.lse.ac.uk/politicsandpolicy/candidate-selection-in-northern-ireland-a-cold-house-for-women/?utm_content=buffer7d46e&utm_medium=social&utm_source=twitter.com&utm_campaign=buffer

Clavería, Silvia (2014). **La baja representación de mujeres en los gobiernos: factores explicativos y ¿una solución?**. Politikon.

Article que analitza els factors explicatius de la baixa representació de dones en els governs i que proposa altres mesures per incrementar-la.

<http://politikon.es/2014/11/18/baja-representacion-mujeres-politica/>

Verge, Tània (2011). **Quotes de gènere i reclutament polític. Una anàlisi dels partits polítics catalans.** Fundació Josep Irla.

L'aplicació de quotes de gènere en la composició de les candidatures electorals s'ha convertit en un fenomen global, sobretot en les últimes dues dècades. Malgrat que s'ha demostrat la seva efectivitat en l'augment de la presència de les dones a les institucions polítiques, la seva introducció no està exempta de controvèrsia. L'estudi se centra en les prediccions relatives als processos de selecció de candidatures i als perfils de les persones candidates. D'una banda, l'anàlisi dels processos de reclutament posa a prova les prediccions que sostenen que els partits tenen dificultats per trobar un número suficient de dones disposades a ser candidates i que les quotes generen un sostre de vidre per a les pròpies dones. D'altra banda, l'exploració dels perfils té com a objectiu avaluar si les prediccions sobre la inferior qualificació de les noves candidates i sobre la major dependència vers les persones que varen reclutar-les troba suport empíric.

<http://www.irla.cat/documents/quotes-de-genere.pdf>

Rodon, Toni (2012). **Cap a la igualtat? L'efectivitat de les quotes de gènere.** Blocs diari Ara.

Recorregut pels diferents estudis que analitzen l'efectivitat de les quotes de gènere en la política. A nivell global, troba que aquells països que han practicat algun tipus de quota, la probabilitat que una dona governi és cinc vegades més alta.

<http://blogspersonals.ara.cat/elpatidescobert/2012/07/05/cap-a-la-igualtat-lefectivitat-de-les-quotes-de-genere/>

Simón, Pablo (2015). **Por qué las listas cremallera marcan la diferencia.** Politikon.

Article que analitza primerament les diferents eines per aconseguir la igualtat efectiva a la política i posteriorment es centra en les llistes cremallera com a mecanisme més efectiu per a garantir la igualtat.

<http://politikon.es/2015/03/04/por-que-las-listas-cremallera-marcan-la-diferencia/>

(2015) **Gobiernos masculinos, ¿gobiernos sexistas?** Politikon.

Article que aprofita la composició del darrer govern grec per a reflexionar entorn l'efecte de la presència majoritària masculina en la política en la representació substantiva.

<http://politikon.es/dropcoin2/>

(2018) **Dones i Política. El binomi entre quotes i igualtat real.** COLPIS.

La revista del Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya publica un monogràfic dedicat a reflexionar entre la necessitat de les quotes i la igualtat real entre homes i dones.

<https://ambitscolpis.com/2018/06/29/dones-i-politica-el-binomi-entre-quotes-i-igualtat-real/>

(2019) **Mujeres mandatarías.** Revista 5W.

Monogràfic radiofònic de la revista 5W entorn les dones mandatàries. Fan un recorregut de com arriben i què fa. Interessant tant per la cobertura (més enllà d'Occident) com per les reflexions (més enllà de dones mandatàries, dones líders).

<https://open.spotify.com/show/3uY7n5Y2JgMlsaiMzbTpqb?si=e2ltRiLLQx2dc4mQrRBP3Q>